

Internationalt Børnear 1979

Børnearret markerer 20-års dagen for FN's Erklæring om Barnets Rettigheder. I erklæringen hedder det, at alle børn har ret til social tryghed, tilstrækkelig og ernæringsrigtig mad, bolig, fritidsbeskæftigelse, sundhedspleje. Fri undervisning og beskyttelse mod mishandling og udnyttelse. Særlig omsorg og behandling, hvis de er fysisk eller psykisk handicappede. Den første hjælp i nødsituationer. Beskyttelse mod påvirkning, som kan skabe fordomme, og endelig at børn skal opdrages i en ånd af forståelse og tolerance.

Med dette temanummer håber vi i redaktionen at øge kendskabet til børnenes vilkår i det moderne grønlandske samfund.

I anledning af Det internationale Børnedr udsender KGH et nyt frimærke, tegnet af Jens Rosing. Mærket udkommer den 18. oktober

Gideon Jeremiassen

Gerda Petrussen

Maline Janussen

Ane Olsen

Fot.: Kristian Olsen.

På de følgende sider fortæller en gruppe elever fra Den grønlandske Kostskole »Ellekilde« på redaktionens opfordring om deres syn på børneåret og de unge grønlænderes situation.

Et af opdragelsesproblemerne i Grønland

Vores forældre blev opdraget til at leve som fangere, men de unge i dag opdrages til at være arbejdere i moderne og fremmed europæisk stil. Det har blandt andet medført et kultursammenstød mellem den ældre og den yngre generation. Dette sammenstød har medført store problemer i det grønlandske samfund.

I en fangerfamilie i Grønland bliver børnene opdraget som fangere og fangerhustruer, men når de går i skole, bliver de opdraget til at leve på en europæisk måde.

Problemet ved det er, at børnene får en rodet og besværlig opdragelse, som kan medføre en ødelæggelse af barnets fremtid.

Og det er blandt andet det, man bør diskutere i børneåret.

Fot.: Knud Udbye.

Jonna Stephensen

Jakob Mathiasen

Ella Davidsen

Mads Kronvold

Fot.: Kristian Olsen.

Børnehave og skole

Børnene kan komme i børnehave fra de er to år. Og de kan begynde i skolen, når de er 6 år. De går så i børnehaveklasse i et år, men der lærer de ikke regning og dansk. Den første dag går de i skole med deres forældre. Så snakker de med skoleinspektøren om hvor gammelt barnet er, om hvornår han eller hun er født, hvilken klasse det skal gå i og hvilken tid det skal møde den første dag.

Barnet bliver meget glad, når det skal begynde at gå i skole. Det får mange klassekammerater, som det kan lege med. Og det gør mange børn sunde. Når skoletiden er forbi, snakker nogle med en skolekammerat om at tage med hjem og lege, uden at de siger det til deres forældre. Men nogle af børnene er meget dygtige. De går først hjem med deres skoletaske og siger til forældrene, at de skal lege med en klassekammerat.

Når barnet kommer i 3. klasse, kan det rejse til Danmark og gå i skole et år

Fot.: AnneBang.

for at lære dansk, hvis forældrene vil have, at det skal lære noget. Men mange forældre vil ikke have, at barnet skal rejse fra dem, for det kan godt være, at barnet kan glemme, hvordan det var, da det boede hos sine forældre.

Grethe Lyberth

Elisabeth Knudsen

Naja Lyberth

Paninguaq Lennert

Fot.: Kristian Olsen.

Børn og unge i fritiden

Unge og børn i Grønland er allesammen præget af den hurtige udvikling, hvilket har medført en forvirret opvækst, som man må råde bod på ved at give børnene en indholdsrig tilværelse i fritiden.

Altså må det grønlandske samfund give flere fritidsaktiviteter, i stedet for at de unge kommer ind i kriminalitet, spiritus og lediggang. Derfor synes jeg, at man for de unge burde lave flere fritidsklubber og sportsklubber.

Det ville være godt med nogle flere haller i Grønland, så børnene og ungdommen kunne trænes op til måske at deltage i international sport. Det vil desuden også betyde meget for den daglige fritidsbeskæftigelse og den fysiske sundhed.

Barnet har ret til leg og fritid

Man kunne lave klubber, hvor børn og unge kunne lære noget om det gamle Grønland, de gamle fangstmetoder, lege, dans osv. Dette ville hjælpe på unge og børns forståelse af det gamle Grønland, og det ville gøre afstanden mellem de gamle mennesker i Grønland og de unge, som er stærkt præget af den vestlige kultur, mindre. Samtidig vil den gamle grønlandske kultur ikke uddø, og man vil kunne bygge et nyt samfund, der kan bygge på det bedste i vores gamle kultur og den vestlige.

Det ville være en god ting, hvis man havde svømmehaller i Grønland. Der er så meget arbejde på havet, så det ville være godt, hvis man kunne svømme. Svømning er en sund og dejlig sport, som

er let at lære, når man er barn, men efterhånden, som man vokser bliver det sværere at lære.

Man kunne eventuelt lave teater for børn og unge. Måske som Tugaq Teatret, der spiller gamle grønlandske sagn og fortællinger. Der kunne børn og unge

også lære noget om det gamle Grønland.

Et børneteater ville også være sjovt for børnene. Et teater hvor børnene selv spillede nogle skuespil. De ville være meget sammen, og de ville komme ind på hinanden.

Barnet skal vokse op under frie og gode forhold

Barnet har brug for kærlighed og tryghed

Fot.: Mogens S. Koch.

Fot.: Keld Hansen.

Børn fra bygder

I skolen er der mange problemer med børnene. Man kan ikke rigtig få kontakt med dem, fordi de fleste lærere er danske. Et skolebarn og en dansk lærer kan ikke forstå hinanden. Nogle børn må allerede fra 7-års alderen rejse hjemmefra for at gå i skole, og på den måde går

kontakten mellem forældre og børn i stykker. Barnet bliver så mere forvirret og usikker på sig selv. Han/hun kan så ikke rigtigt følge så godt med, som de andre børn, der bor i byen, fordi de længes hjem. De har allerede problemer, som de ikke selv kan gøre for.

Kollegie-børnene

Mange elever fra bygderne må rejse fra hjemmet på grund af skolegang. De forlader hjemmet i 13-14 års alderen for at fortsætte skolen. Det kan de nemlig ikke gøre i deres bygd. Så må de flytte på kollegier eller skolehjem, hvor de må være 2-3 år for at kunne gå videre til HF eller noget andet.

Nogle kollegier har for små værelser til eleverne, og dagligstuerne er også for små. Men man kan ikke gøre noget ved det i løbet af skoleåret, for eleverne bruger dem jo hele tiden.

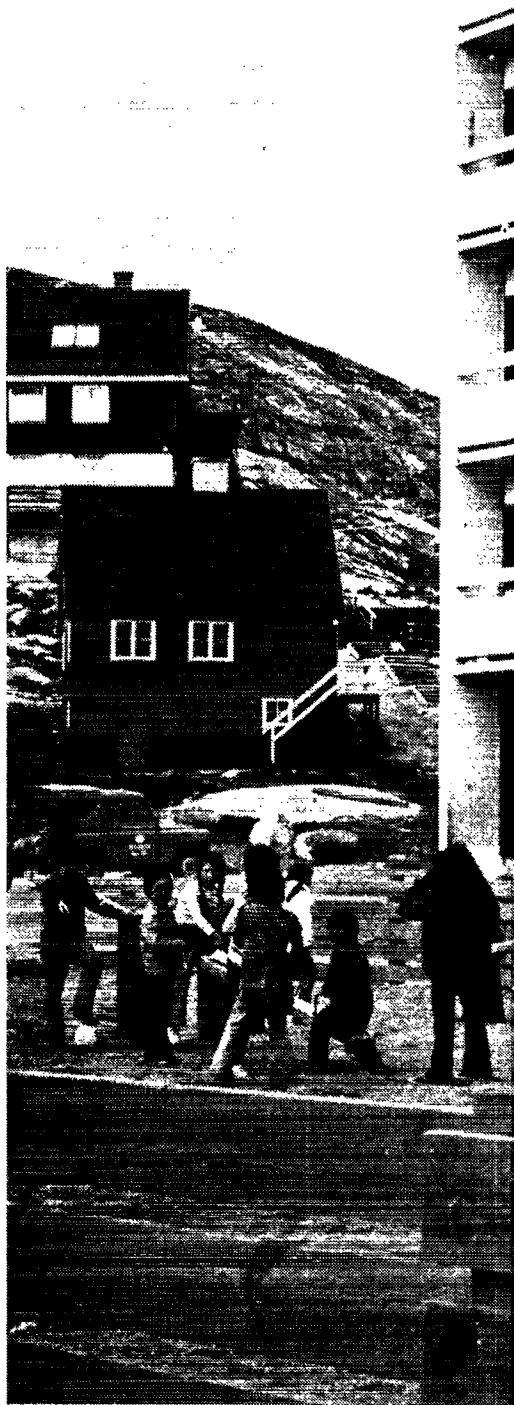
De fleste børn fra bygderne kan ikke lide at bo og gå i skole i byen, og derfor sker der brud på reglementerne. Mange har hjemve og drikker spiritus i smug eller flygter fra kollegierne om natten efter sengetid ind til byen, hvor de har venner.

I nogle kollegier har man mange fritidsmuligheder, f. ex. bordtennis. Kollegierne har også klubber, hvor kun kollegiebørn må komme.

I week-end'erne skal man selvfølgelig mere sig. Man danser i kollegiernes kantiner og inviterer unge fra byen.

Regler er der også, men de er ikke så strenge som på kostskolerne her i Danmark. Mange har kontakt med forældrene gennem breve eller telefon, og så kan forældrene sende lommepenge, tøjpenge o.m.a.

Når de har sommerferie, rejser de hjem til bygderne og bliver der i sommerferien. De fleste kan bare ikke finde sig til rette i familien og mellem kammeraterne, fordi de er blevet vant til en anden måde at leve på.

Fot.: Mogens S. Koch.

Børn og spiritus

De fleste mennesker ved, at spiritus er et problem i Grønland.

Det er tit sådan, at en familie får løn og bruger det hele til spiritus uden at tænke på deres børn, som har det elendigt. Børnene får resten af pengene til at købe slik eller andet for, i stedet for at de kunne få ordentlig mad.

Forældrene drikker og morer sig uden at tænke på deres børn. Og børnene passer så sig selv og går bare rundt og leger. Forældrene tænker heller ikke på at købe møbler eller tøj til børnene. De tænker kun på spiritus. De tænker heller ikke på deres børn, som går i skole i en anden by, og de sender ikke penge til dem.

Forældrene morer sig derhjemme, og deres børn leger udenfor og tør ikke komme ind og vise sig for de gamle. Når børnene be'r om mad, siger forældrene bare, at de ikke har noget, og at de ikke har flere penge til at købe mad for. Når børnene så ikke får mad, går de måske ud og tigge om det. De lærer så også meget hurtigt at snuppe mad eller slik i butikkerne, og derfor kommer de let ind i kriminalitet. Børnene har det skidt, men de vil ikke røbe deres forældre. De bliver generte, fordi andre har det bedre og har finere tøj end de selv har.

Når børnene kommer hjem, er forældrene berusede og begynder måske at slå. Så bliver børnene bange og begynder at græde eller render deres vej, selv om det er aften. Børnene har tit beskidt og slidt tøj, og mange bliver sendt til børnehjemmet eller opdragelseshjemmet, fordi deres forældre ikke kan passe dem.

Det er os det går ud over

Fot.: Knud Udbye.

Men mange forældre kommer til at fortryde det.

Er det sådan vi er?

Skal vi blive ved med at ødelægge vores eget fødested?

Barnet skal altid hjælpes først

Fot.: Knud Udbye.

Synes I ikke, det er forkert, hvad I har gjort?

Andre børn i 10–15 års alderen begynder at drikke spiritus og holder op med at gå i skole fra 7. klasse.

Gør noget ved det

Spiritus er i dag Grønlands største problem.

Det går ud over børnenes opdragelse, og det bør diskuteres på højeste plan, og der skal gøres noget ved det, så børnene kan få rimelige levevilkår for fremtiden. Og det bedste tidspunkt må være i år, fordi det er børneår, hjemmestyre i Grønland og nye spiritusrestriktioner.

Man kunne foreslå, at det kunne blive et debatforslag til det nye Landsting og til befolkningen: Børn, opdragelse og spiritus.

Lav et hus til de truede børn

Tænk på de stakkels børn, som kun får mad en gang om dagen. I tænker kun på jer selv. Men det er ikke kun jer der lever, det er også jeres børn der lever, og I har selv skabt dem.

Man bør gøre noget for de børn.

Man kan bygge huse, hvor børnene kan gå hen om natten, eller om dagen, så så de ikke behøver at sulte. Der skal være en pædagog til at passe dem hele natten og om dagen, så de også kan få hjælp med lektierne. Pædagogerne skal kunne forstå børnenes problemer og hjælpe dem med deres problemer derhjemme. På den måde kan man undgå, at børn af drankere løber rundt om natten uden hjælp. Børnene vil få mulighed for at møde veludhvilede i skolen, og de vil få nogenlunde samme chancer som de andre for at gennemføre en uddannelse.